

Sprawozdanie - Projektowanie efektywnych algorytmów

Maksim Birszel nr indeksu 241353

6 listopada 2019

Zadanie 1 - Metoda przeszukiwania zupełnego oraz podziału i ograniczeń

Prowadzący:

Dr. Inż

Zbigniew Buchalski

Termin zajęć:

Wtorek 9:15

1 Wstęp teoretyczny

Problem komiwojażera (ang. travelling salesman problem, TSP) – zagadnienie optymalizacyjne, polegające na znalezieniu minimalnego cyklu Hamiltona w pełnym grafie ważonym.

Nazwa pochodzi od typowej ilustracji problemu, przedstawiającej go z punktu widzenia wędrownego sprzedawcy (komiwojażera): dane jest n miast, które komiwojażer ma odwiedzić, oraz odległość / cena podróży / czas podróży pomiędzy każdą parą miast. Celem jest znalezienie najkrótszej / najtańszej / najszybszej drogi łączącej wszystkie miasta, zaczynającej się i kończącej się w określonym punkcie. Jest on zaliczany to klasy problemów NP-trudnych. Problem dzielimy na symetryczny oraz asymetryczny.

Symetryczny - odległości z miasta A do B są równe odległością z B do A

Asymetryczny - odległości z A do B różnią się od odległości z B do A

2 Przegląd zupełny - brute force

Przegląd zupełny (bruteforce, metoda siłowa) – metoda nieefektywna obliczeniowo (ale optymalna, gdyż znajduje rozwiązanie najlepsze)

Algorytm polega na sprawdzeniu wszystkich dostępnych ścieżek, a następnie wybraniu najkrótszej z nich.

Według literatury złożoność obliczeniowa takiego rozwiązania to $O(n!)$.

3 Podział i ograniczenia - Branch & Bound

Metoda podziału i ograniczeń (ang. branch-and-bound) opiera się na przeszukiwaniu (najczęściej w głąb) drzewa reprezentującego przestrzeń rozwiązań problemu. Stosowane w tej metodzie odcięcia redukują liczbę przeszukiwanych węzłów (wykładniczą względem rozmiaru instancji)

Metoda jest skomponowana, z grubsza rzecz ujmując z dwóch podstawowych procedur:

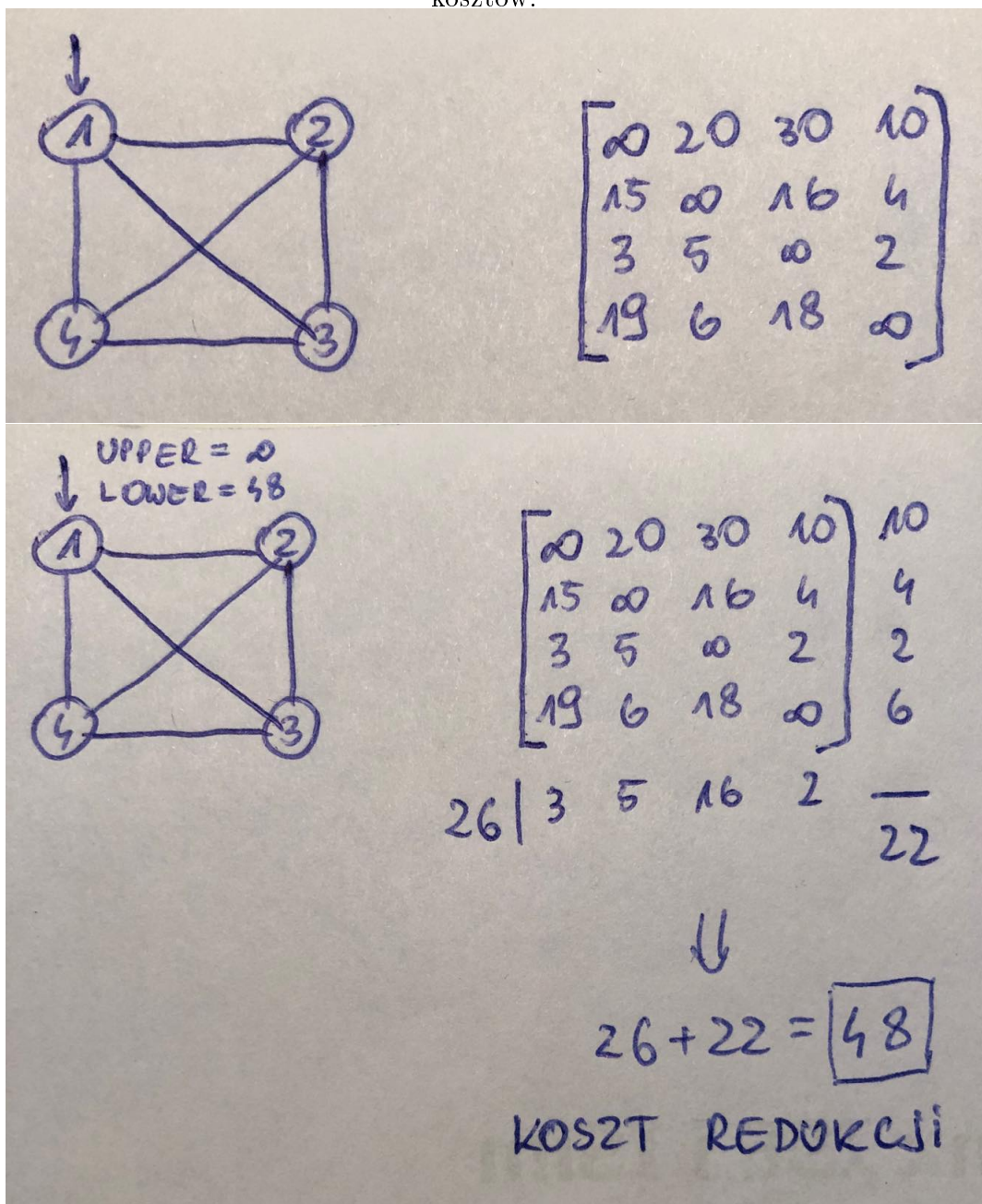
rozgałęzianie (ang. branching) - dzielenie zbioru rozwiązań reprezentowanego przez węzeł na rozłączne podzbiory, reprezentowane przez następników tego węzła

ograniczanie (ang. bounding) - pomijanie w przeszukiwaniu tych gałęzi drzewa, o których wiadomo, że nie zawierają optymalnego rozwiązania w swoich liściach

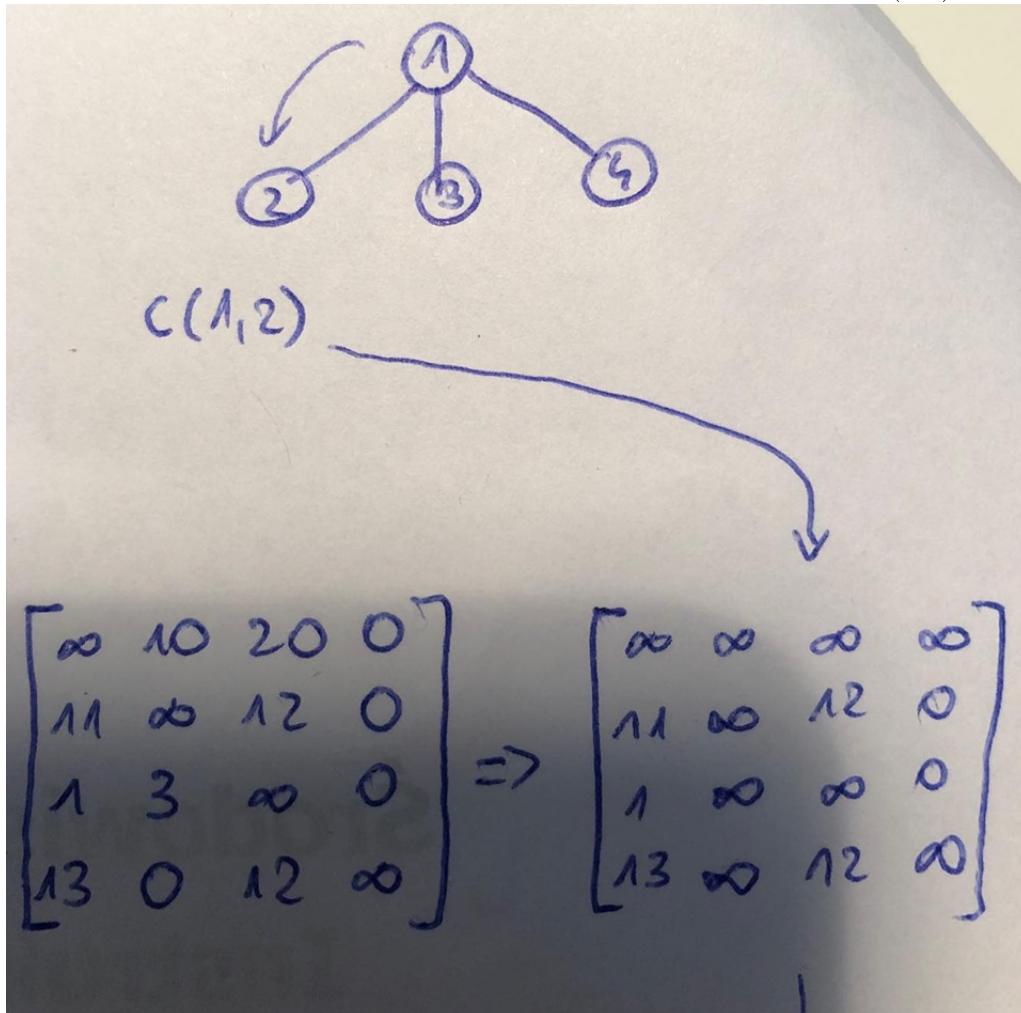
Według literatury najgorsza możliwa złożoność obliczeniowa takiego rozwiązania to $O(n!)$, czyli taka sama jak brute force. Jest to jednak dla najgorszego przypadku, dlatego w większości z nich będzie ona lepsza.

3.1 Przykład praktyczny

Zdjęcie przedstawia nasz graf z poszczególnymi ścieżkami oraz macierz kosztów.

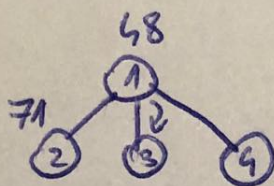
W pierwszym kroku obliczamy dolne ograniczenie dla naszego wierzchołka startowego oraz redukujemy macierz kosztów. Następnie obliczamy wartości ograniczenia dla poszczególnych wierzchołków mających bezpośrednie połączenie z wierzchołkiem startowym oraz redukujemy ich macierze kosztów. W tym wypadku będzie to wierzchołek $c(1,2)$.

Tutaj następuje redukcja oraz obliczenie ograniczenia.

$$\begin{array}{c}
 \left[\begin{array}{cccc}
 \infty & \infty & \infty & \infty \\
 11 & \infty & 12 & 0 \\
 1 & \infty & \infty & 0 \\
 1 & \infty & 0 & \infty
 \end{array} \right] 12 \\
 \downarrow \\
 \left[\begin{array}{cccc}
 \infty & \infty & \infty & \infty \\
 10 & \infty & 12 & 0 \\
 0 & \infty & \infty & 0 \\
 0 & \infty & 0 & \infty
 \end{array} \right] 1 \\
 \\
 C(1,2) + 8 + \bar{8} = \\
 = 10 + 48 + 13 = \\
 = 71
 \end{array}$$

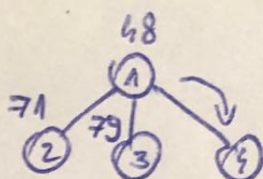
Powtórzenie poprzednich czynności dla kolejnych dwóch wierzchołków

$$\begin{bmatrix} \infty & 10 & 20 & 0 \\ 11 & \infty & 12 & 0 \\ 1 & 3 & \infty & 0 \\ 13 & 0 & 12 & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} \infty & \infty & \infty & \infty \\ 11 & \infty & \infty & 0 \\ \infty & 3 & \infty & 0 \\ 13 & 0 & \infty & 0 \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} \infty & \infty & \infty & \infty \\ 0 & \infty & \infty & 0 \\ \infty & 3 & \infty & 0 \\ 2 & 0 & \infty & 0 \end{bmatrix}$$

11

$$C(1,3) + \bar{x} + \bar{y} = 20 + 11 + 48 = 79$$

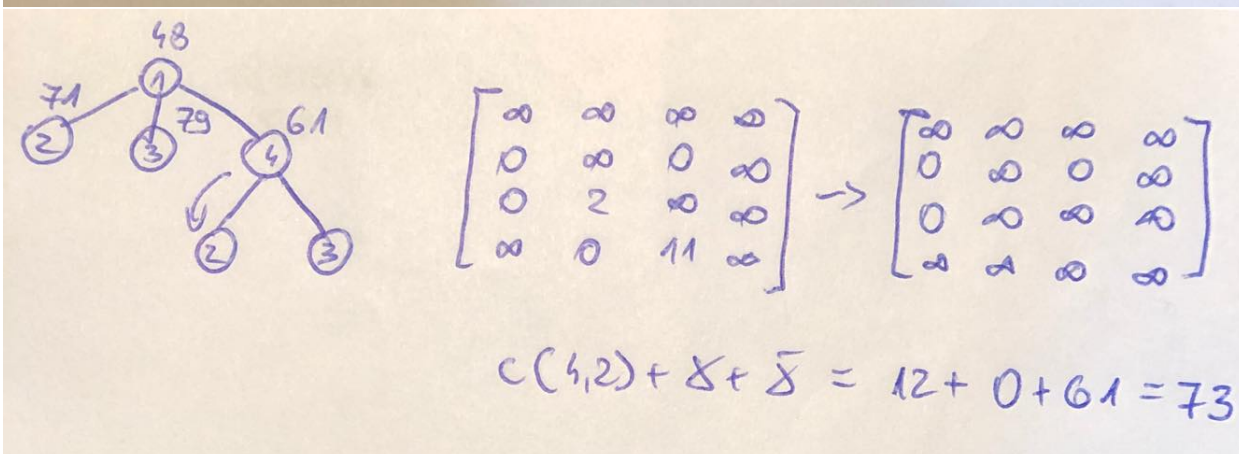
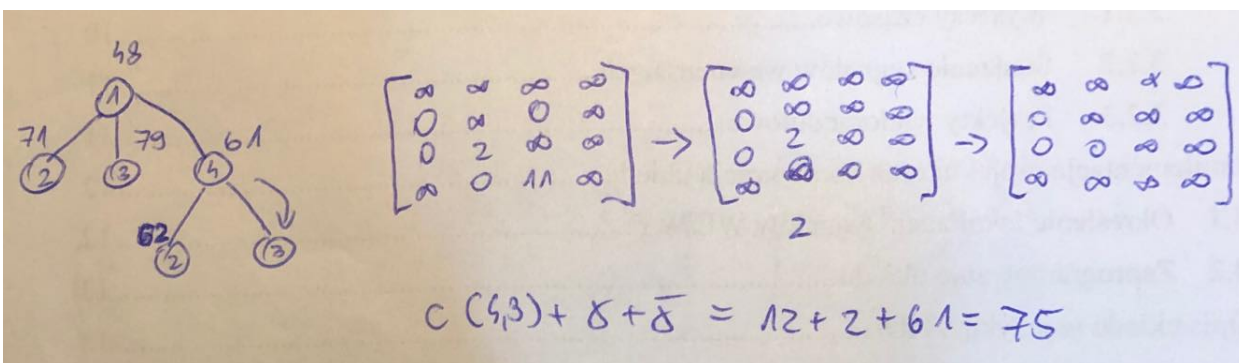

$$\begin{bmatrix} \infty & \infty & \infty & \infty \\ 11 & \infty & 12 & \infty \\ 1 & 3 & \infty & \infty \\ \infty & 0 & 12 & \infty \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} \infty & \infty & \infty & \infty \\ 0 & \infty & 1 & \infty \\ 0 & 2 & \infty & \infty \\ \infty & 0 & 12 & \infty \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} \infty & \infty & \infty & \infty \\ 0 & \infty & 0 & \infty \\ 0 & 2 & \infty & \infty \\ \infty & 0 & 11 & \infty \end{bmatrix}$$

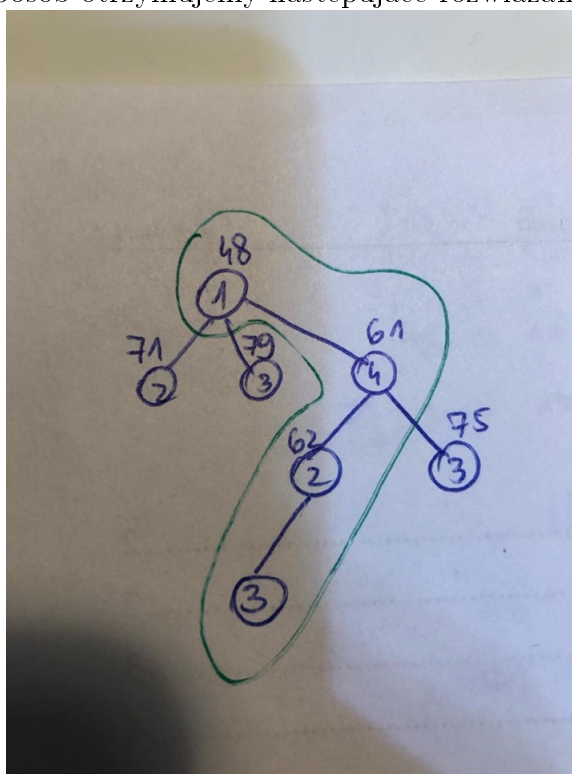
1

$$C(1,4) + \bar{x} + \bar{y} = 0 + 12 + 1 * 48 = 60$$

Następnie wybierany jest ten wierzchołek którego ograniczenie dolne jest najniższe (w tym wypadku wierzchołek nr 4) i jest on rozwijany w taki sam sposób jak wcześniej.

Spośród nich jest wybierany również ten o najniższym koszcie i w taki sposób otrzymujemy następujące rozwiązanie:

3.2 Opis implementacji algorytmu

Początkowa redukcja macierzy odbywa się w następujący sposób:

```
for (int i = 0; i < matrixSize; i++)
{
    for (int j = 0; j < matrixSize; j++)
    {
        if (matrix[i][j] == -1)
            continue;

        if (matrix[i][j] < currentMinimum)
            currentMinimum = matrix[i][j];
    }

    rowMinimum.push_back(currentMinimum);
    currentMinimum = INT_MAX;
}

for (int i = 0; i < matrixSize; i++)
{
    for (int j = 0; j < matrixSize; j++)
    {
        if (matrix[i][j] == -1)
            continue;

        matrix[i][j] -= rowMinimum[i];
    }
}

for (int a = 0; a < rowMinimum.size(); a++)
    rowBound += rowMinimum[a];
```

W danym przykładzie redukowana jest macierz po wierszach. W podobny sposób odbywa się to podczas redukcji po kolumnach.

Następnie redukowane są kolejne macierze kolejnych wierzchołków oraz obliczane jest ograniczenie każdego z nich:

```
int rowBound = 0;
int columnBound = 0;
//vector<int> rowMinimum;
int* rowMinimum = new int[matrixSize];
//vector<int> columnMinimum;
int* columnMinimum = new int[matrixSize];
int currentMinimum = INT_MAX;
```



```

int bound = matrix[beginVertex][endVertex];

// inicjalizacja kolumny endVertex, wiersza beginVertex oraz c(endVertex, beginVertex)
for (int i = 0; i < matrixSize; i++)
{
    matrix[i][endVertex] = -1;
    matrix[beginVertex][i] = -1;
}
matrix[endVertex][beginVertex] = -1;

for (int i = 0; i < matrixSize; i++)
{
    if (i == beginVertex)
    {
        rowMinimum[i] = 0;
        continue;
    }

    for (int j = 0; j < matrixSize; j++)
    {
        if (matrix[i][j] == -1)
            continue;

        if (matrix[i][j] < currentMinimum)
            currentMinimum = matrix[i][j];

        if (currentMinimum == 0)
            break;
    }

    rowMinimum[i] = currentMinimum;
    currentMinimum = INT_MAX;

    for (int a = 0; a < matrixSize; a++)
        columnBound += columnMinimum[a];

    bound += columnBound + rowBound;
}

```

W dalszej części rekurencyjnie zostaje wywołana funkcja ComputePath(), która wywołuje poszczególne operacje na macierzach dla najmniejszych wierzchołków:

```

// początkowa redukcja macierzy kosztów
StartMatrixReducing();

```

```

// tablica przechowująca aktualna ścieżkę
int* currentPath = new int[matrixSize];

// tablica przechowująca odwiedzone wierzchołki
int* visited = new int[matrixSize + 1];
for (int k = 0; k < matrixSize + 1; k++)
visited[k] = 0;

// zmienna przechowująca wagę najmniejszego wierzchołka
int lowestBound = INT_MAX;
int lowestVertex = 0;
int iteration = matrixSize;

// algorytm
for (int x = 0; x < matrixSize; x++)
{
for (int i = 1; i < iteration; i++)
{
int** tempMatrix = CopyMatrix(matrix);

// jeśli nie znajdzie elementu i w tabeli visited
if (!FindElement(visited, i))
{
int bound = matrixReducing(currentTreeLevel, i, tempMatrix);

if (bound < lowestBound)
{
lowestBound = bound;
lowestVertex = i;
}
}

delete[] tempMatrix;
}
visited[currentTreeLevel] = lowestVertex;
currentTreeLevel += 1;
iteration -= 1;
}

```

3.3 Plan eksperymentu

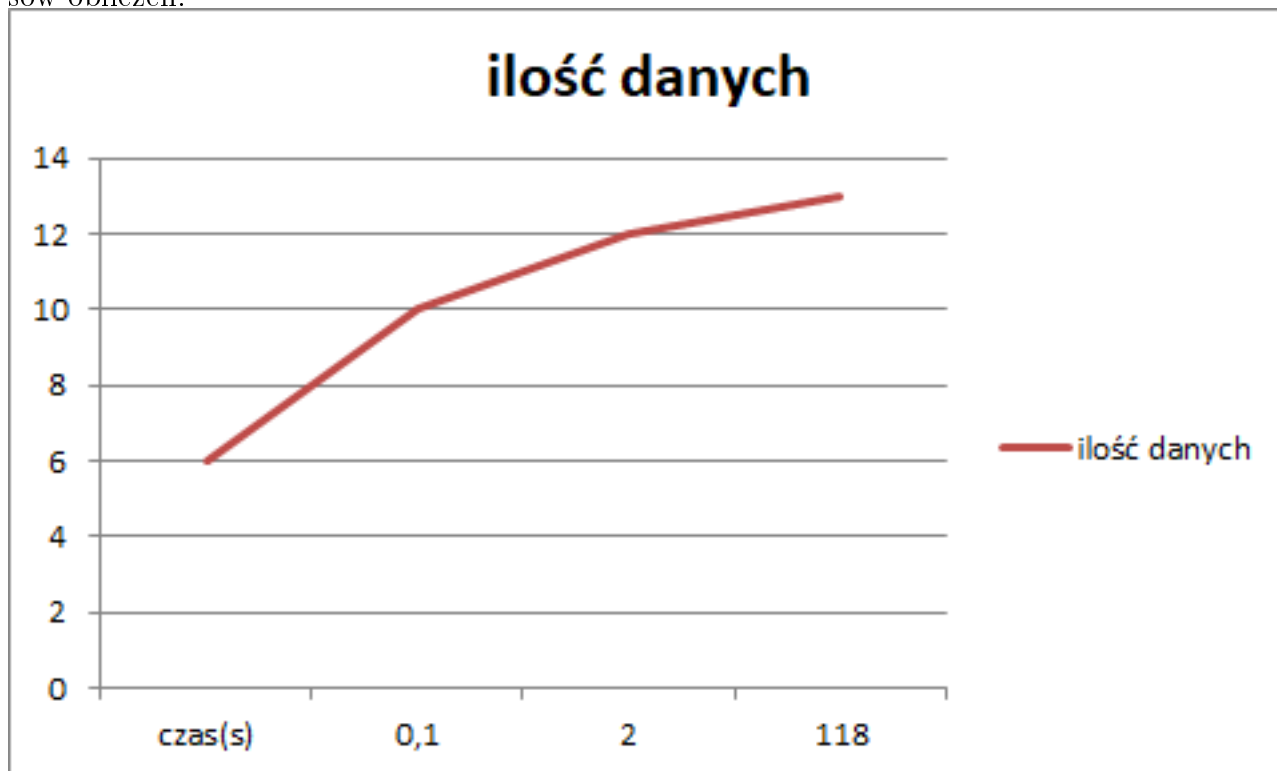
Dane oraz rozmiary testowanych danych pochodziły ze strony Pana Jarosława Mierzwy. Podobnie użyta metoda pomiaru czasu - funkcja QueryPerformanceCounter.

3.4 Wyniki eksperymentu

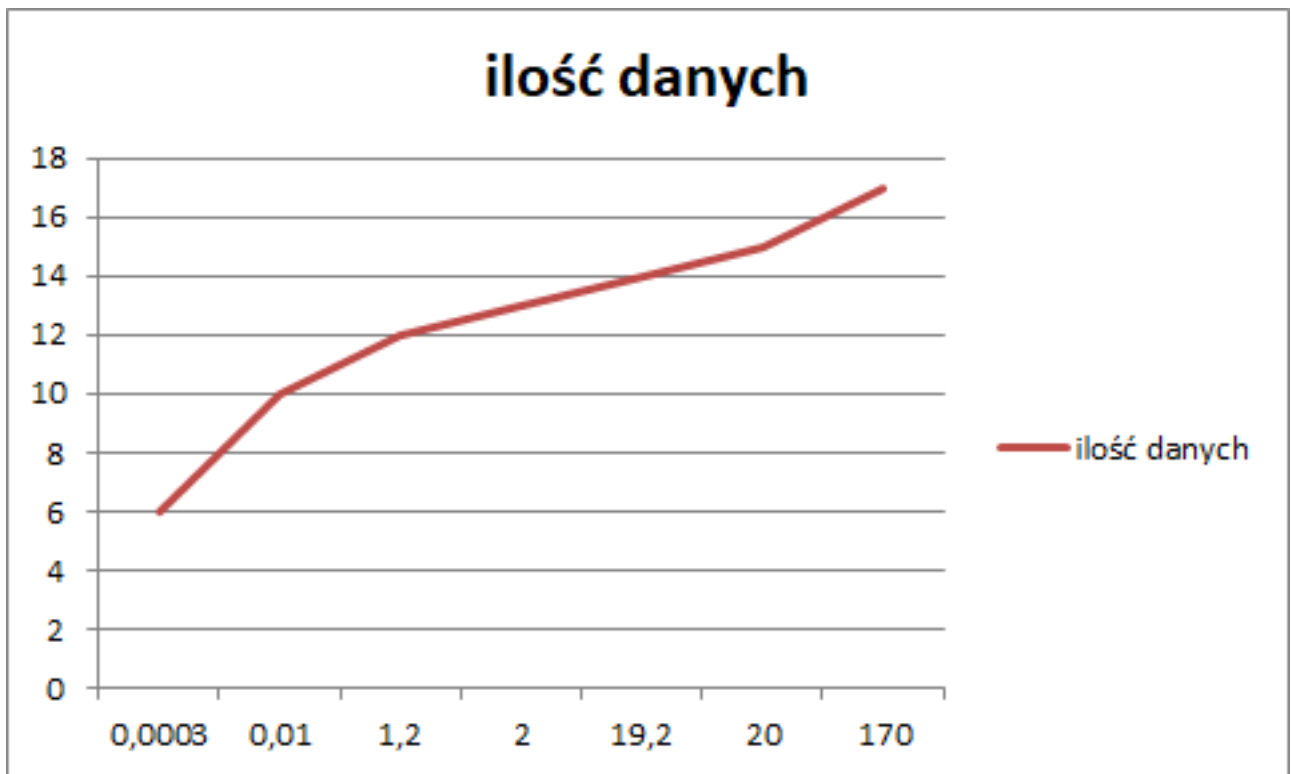
Czas obliczenia najkrótszej ścieżki w sekundach w zależności od ilości miast dla:

3.5 Brute force

W metodzie brute force została uwzględniona w obliczeniach maksymalna instancja problemu wielkości 13, gdyż większe wymagały zbyt dużych czasów obliczeń.

3.6 B & B

4 Wnioski

Jak widać po powyższych obliczeniach, metoda brute force jest w miarę efektywna dla problemów instancji 10 i mniejszych. Każda powyższa zajmuje znacząco za dużą ilość czasu. Być może jest to spowodowane słabą implementacją (użycie rekurencyjnych funkcji klasy vector) oraz mocą obliczeniową komputera, na którym algorytm był testowany.

W przypadku B & B, widać że algorytm działa dużo szybciej podczas testowania większych instancji problemu. Rozwijanie tylko jednego wierzchołka na każdym poziomie poddrzewa znacząco zmniejsza czas obliczeń. Nawet mimo wielu operacji na macierzach, wielokrotnym: przeglądaniu, kopiowaniu, zamianie elementów oraz wielu innych jest to dużo szybsze niż przeglądanie wszystkich możliwych opcji.